

Od jakiej iskry można zmienić świat? O sile jednostki i walce z niesprawiedliwością.

tryb
synchroniczny

język
polski

klasa
VIII

2 x 40 min

Zajęcia przybliżają młodzieży zagadnienie rasizmu i pozwalają pogłębić wiedzę na temat działań antydyskryminacyjnych i prawocłowiecznych. Podczas lekcji uczniowie i uczennice dowiedzą się o genezie największego sprzeciwu Afroamerykanek i Afroamerykanów wobec segregacji rasowej i prawnej dyskryminacji w Stanach Zjednoczonych Ameryki, którego esencję stanowił Ruch na Rzecz Praw Obywatelskich.

Pytanie kluczowe

Jakimi metodami posługują się ludzie, walcząc o prawa dla siebie i innych?

Cele zajęć:

- Dowiesz się, w jaki sposób czarni mieszkańcy i mieszkanki Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej walczyli o swoje prawa.
- Poznasz kontekst walki z rasizmem w Stanach Zjednoczonych Ameryki. Poznasz sylwetki osób, których działania zmieniły świat.
- Zdobędziesz umiejętność wyszukiwania informacji w internecie, ich krytycznej analizy i selekcji.

Materiały i narzędzia:

- materiał dla uczniów i uczennic
- prezentacja do wyświetlania
- Zoom z możliwością podziału na grupy i udostępnienia tablicy

Związek z podstawą programową:

I: 2.1- 2, II: 2.1, 2.3, 3.1, III: 1.1-2, 1.5-7, 2.2, IV: 1, 2, 3, 8

Aktywności przedstawione w scenariuszu optymalnie przeprowadzić w grupach, można jednak też indywidualnie. Zamiast Zooma można użyć innej platformy rekomendowanej przez szkołę; należy wtedy dobrać narzędzie zastępujące tablicę, jak np. Conceptboard.

Przebieg zajęć

- 1** Rozpocznij zajęcia od przeczytania na głos cytatu z książki Harper Lee pt. Zabić drozda. Potraktuj go jako motto rozważań nad istotą walki o prawa człowieka.
- 2** Podziel klasę na trzy grupy. Wyjaśnij, że każda grupa, choć otrzymała cały tekst w karcie pracy, czyta tylko te fragmenty, które są określone na slajdzie (punkty 1-4 oraz 14-15 są wspólne dla wszystkich, natomiast pozostałe są rozdzielone pomiędzy trzy grupy i każda z grup zapoznaje się z inną „iskrą”). Uczniowie i uczennice mogą też pracować samodzielnie nad iskrą, którą sami i same sobie wybiorą. Po przeczytaniu tekstów młodzież zastanawia się w swoich grupach (indywidualnie) nad odpowiedziami do pytań ze slajdu.
- 3** Na forum klasy wysłuchajcie wspólnie odpowiedzi poszczególnych grup. Podczas wypowiedzi uczniów i uczennic wyświetlaj slajd nr 4 z trzema iskrami Ruchu na Rzecz Praw Obywatelskich. Po wysłuchaniu wszystkich grup podsumuj, że według autora tekstu te „iskry” zainicjowały powstanie Ruchu na Rzecz Praw Obywatelskich.
- 4** Poproś młodzież, aby wymieniła metody, jakimi posługiwali się Czarni i Czarne (legalne i nielegalne akcje protestacyjne, akcje rejestracji czarnoskórych wyborców i wyborczyń, działania mające wyrzeć presję legislacyjną na szczeblu stanowym i federalnym, zakładanie partii politycznych oraz organizacji wspierających rozwój społeczności Afroamerykanów i Afroamerykanek, zwiększona aktywność religijna organizacji skupiających czarnych Amerykanów i czarne Amerykanki) - skorzystaj z wirtualnej tablicy do zapisywania odpowiedzi. Następnie poproś uczniów i uczennice, by odpowiedzieli i odpowiedziały na pytanie kluczowe: Jakimi metodami posługują się ludzie, walcząc o prawa dla siebie i innych?
- 5** Zadaj klasie pytanie: Jakie znacie „iskry”, które zmieniają lub zmieniły rzeczywistość w Polsce i na świecie?

W ostatnim, 2020, roku młodzież mogła się zetknąć z paroma takimi iskrami. W kontekście tematu zajęć warto zwrócić uwagę chociażby na śmierć George'a Floyda, która wywołała w USA ogólnokrajowe protesty i spopularyzowała działania organizacji Black Lives Matters. Inną taką iskrą, z którą młodzież na pewno się zetknęła, jest wyrok

Trybunału Konstytucyjnego w sprawie przesłanek dopuszczalności aborcji, który wywołał ogólnokrajowe protesty pod szyldem organizacji Strajk Kobiet. Warto wspomnieć o osobach, które nie odbiegają znacząco wiekiem od uczniów i uczennic jak Malala Yousafzai i Greta Thunberg.

6

Poproś klasę o znalezienie informacji na temat trzech takich isker, których imiona i nazwiska wymienione zostały na slajdzie i w karcie pracy. Uczniowie i uczennice mogą to robić pojedynczo lub w parach/trójkach.

Scenariusz pochodzi z publikacji „Edukacja globalna na zajęciach języka polskiego w gimnazjum” wydanej przez Centrum Edukacji Obywatelskiej w 2015 roku w ramach projektu „W świat z klasą”. Publikacja dostępna pod adresem: http://bit.ly/WSK_Polski.

Digitalizacja w ramach projektu „W świat z klasą” w 2020 roku.

Autorki: Elżbieta Krawczyk, Martyna Markiewicz

Digitalizacja: Małgorzata Pysiak, Joanna Kostrzewa

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej.

